

Amk-rinnakkaistallentajien aamukaffet 15.5.2023

- ▶ Kuulumisia Julkaisuarkistopalveluista
 - ▶ Esteettömyyslaki ja julkaisuarkistot
 - ▶ Kansalliskirjaston julkaisuarkistojen kehittämistyö
 - ▶ Finna ja julkaisuarkistoaineistot
 - ▶ Pre-printit ja julkaistut versiot
- ▶ Tapahtumia
 - ▶ Tutkimuspalvelupäivät 21.-23.8.2023 <https://www.aalto.fi/fi/rsd2023>
 - ▶ Avoimen tieteen kesäpäivät: avoimen tieteen ja tutkimuksen tulevaisuus <https://avointiede.fi/fi/tapahtumat/avoimen-tieteen-ja-tutkimuksen-kesapaivat-2023>
 - ▶ Julkaisu (2022) Avoimen toimintakulttuurin palveluiden itsearviointityökalu <https://edition.fi/tsv/catalog/book/231>
- ▶ Kirjojen tai kirjojen artikkelien rinnakkaistallennuskäytännöt
 - ▶ Esim. [Fair Use Policy | IGI Global \(igi-global.com\)?](https://www.igi-global.com/fair-use-policy/)

- ▶ Esteettömyysdirektiivin kansallinen toimeenpano, muutoksia Digipalvelulakiin (3 a) (esitys [Doriassa](#))
 - ▶ "Lain piiriin tulevat kuluttajille suunnatut sähkökirjat sekä niiden lukemiseen ja käyttämiseen tarkoitetut verkkosivustot ja mobiilisovellukset.
 - ▶ Sähkökirjalla tarkoitetaan kuluttajalle tarjottavia teksti- tai graafisessa muodossa olevia tiedostoja tai tiedostojen kokonaisuuksia. Sähkökirja voi sisältää myös kuvaa tai ääntä. Sähkökirjoihin kuuluvat kaikki kirjalliset teokset, kuten kauno-, tieto- ja oppikirjat, myös ammatilliset digikirjastot ja verkkokirjahyllyt."
 - ▶ Myös esim. Netflix, Yle Areena yms. Av-palvelut, verkkokaupat.
 - ▶ Soveltamisala kuluttajalle suunnatut palvelut, ei organisaatiot, alkaa 28.6.2025
 - ▶ AVI:lle tullut kysymyksiä mitkä aineistot katsotaan sähkökirjoiksi. Opinnäytteet?
 - ▶ Lain tulkinta kesken AVI:ssa, "parhaat asiantuntijat löytyvät löytyvät sovellusalalta, esim. kirjastoista"
 - ▶ Kannustetaan tekemään alustavia linjauksia asiantuntijaorganisaatioissa
 - ▶ Paljon tulkintaa jätetään palveluntarjoajille ja sisällöntuottajille
 - ▶ Amkien sähkökirjat?

- ▶ Kansalliskirjaston julkaisuarkistojen kehittämistyö eli Dspace 7 päivitys
 - ▶ Vähemmän koodauksella toteutettuja räätälöintejä, enemmän räätälöintimahdollisuuksia asiakkaille.
 - ▶ Virkailijakäyttöliittymän toteutus poikkeaa aiemmasta
 - ▶ Syöttölomake koostuu nyt yhdestä sivusta, jossa syötetään tiedostot, metadata ja hyväksytään lisenssi.
 - ▶ Tietueen editointi muuttunut siten, että lisättävää kenttää ei enää valita alasvetovalikosta, vaan kirjoitetaan DC-metadataakentän alkua, jolloin käyttöliittymä ehdottaa sopivia rekisteristä löytyviä kenttiä. Myös metadatan syöttö muuttunut, jokainen metadatakenttämuokkauksen jälkeen pitää painaa kentän vieressä olevaan nappia muutoksen kuittamiseksi.
 - ▶ Kokoelmien/yhteisöjen, itemien ja bitstreamien osoiterakenne muuttuu
 - ▶ Aiheuttaa ongelmia mm. suoraan tiedostoon tehdyille linkeille

► Finna ja julkaisuarkistoaineistot ([esitys](#))

- Finnan uudehko toiminto oikopolku tutkittuun tietoon: Toiminto tarjoaa aineistonostoja, valmiita hakuja, uusimpia opinnäytetöitä, sekä hakuvinkkejä.
- Poimintoja ajankohtaisista tutkimusjulkaisuista
 - Karusellista löytyy ajankohtaisia tai suurta yleisöä kiinnostavia julkaisuja. Tähän karuselliin toivottaisiin julkaisuarkistoasiakkailta ehdotuksia nostoiksi. Ehdotuksen voi tehdä lähettämällä linkki avoimesti verkossa olevaan tieteelliseen julkaisuun, joka on julkaistu alle vuosi sitten. Tieteellisyysvaatimus ei ole ehdoton, mutta pitäisi liittyä kuitenkin vahvasti tutkittuun tietoon. Kuun loppuun asti ehtii seuraavaan päivitykseen, joka tehdään kesällä. Syksyllä sitten seuraava. Jos sopii paremmin työnkulkuun, onnistuu myös lähettää heti yksittäisiä linkkejä heti, kun kiinnostava tietue tulee vastaan.
- Käyttöoikeudet-rajain on uudistunut. Esim. CC-lisenssit ja In copyright-merkinnät näkyvät. Jos tämä on omassa Finna-näkymässä käytössä, kannattaa seurata tiedotusta. Vanhalla voi myös jatkaa, mutta kannustetaan vaihtamaan uuteen. Huomauttakaa, jos olisi jotain parannettavaa!
 - Jollain vanhemmilla aineistoilla näyttää olevan accessrights-kentässä copyright-kenttään kuuluvaa tietoa.
- Uutena aineistotyyppinä Finnassa äänikirja.
 - Theseuksesta julkaisujen aineistotyyppi Finnaan OKM:n tiedonkeruun luokituksen perusteella – ei sisällä aineistotyyppiä äänikirja
 - Suunnitteilla / onko tarpeen: äänikirjojen tallentamisen ohjeistuksen lisääminen
 - Äänikirja-aineistotyyppin mappauksen lisääminen Theseus - Finna – oman kentän käyttö helpottaa äänikirjojen etsimistä Theseuksesta ja niiden löytymistä Finnasta
 - Metadatakenttä dc.type: publication -> dc.type: fi=äänikirja|sv=ljudbok|en=audiobook|
 - Ei olla selvitetty saisiko äänikirja-aineistotyyppin syöttölomakkeelle. Justuksen kautta tuleville pitäisi joka tapauksessa tehdä käsin Theseuksen metadataan.

- ▶ Pre-printit ja julkaistut versiot
 - ▶ "Tarvitaanko yhteisiä suosituksia toimintatavoista?"
 - ▶ Korvataanko pre print julkaistulla versiolla siinä vaiheessa kun se on saatavilla vai jätetäänkö vanha versio myös tietueelle?"
 - ▶ Tallennetaanko amkeissa pre-printtejä?